

ili »superiornost« neke druge, sasvim različite kulture zato, što su ovakova mjerena i upoređivanja nužno pod utjecajem predrasuda.

V.

Kada su južni Slaveni s Balkana upali na američko tržište rada, bilo je ne samo onih domaćih elemenata, koji su se osjetili ugroženi ekonomski, nego je bilo i onih, koji su pozdravili novostvorenu situaciju i pokazivali prijateljske sklonosti prema useljenicima iz južne i istočne Evrope, ali kao što ćemo odmah vidjeti, to je bilo potpuno u skladu s njihovim osobnim računima i osobnim aspiracijama. Ova skupina, koja je pokazivala blagonaklono držanje prema slavenskoj imigraciji, sastojala se uglavnom od onih, koji su propovijedali potrebu američke ekonomске ekspanzije i koji su ukazivali na prilike ekonomске kompeticije na međunarodnom tržištu:

»... Ne postoje nikakove pouzdane informacije, da predstoji takva jedna neposredna poplava useljenika, koja bi ugrozila ekonomski položaj naše zemlje... Mi smo naprotiv izišli iz rata s tri i po miliona manje nekvalificiranih radnika i njihovo se pomanjkanje snažno osjeća i usporava naš ekonomski razvitak. S time se slažu najpouzdaniji izvori i autoriteti...« (Digest of statement of Mr James A. Emery, general counsel, National association of manufacturers, U. S. Congress, Committee on Immigration and Naturalisation (1th Congress, first session).